

מרכז השלטון האזורי בישראל

למחירי אף כבית

פרוטקול משיבת ועדת הכלכלה של מרכז המועצות האזוריות מיום 8 אפריל 2021

בהשתתפות: אלי ברכה, רון שני, שגיא בן יואב, אריק דאובה, הדסה אלמוג, שמעון קרן צבי, דגן לוי, נתן קוסקס, דורית ברק, לימור ברק.

הנושא: מדד חוסן רשויות מקומיות למ"ס

(רצ"ב מצגת)

משרד הפנים סיכם עם הלמ"ס לפתח מדד חוסן/חוזק רשות מקומית. מרכז השלטון האזורי ניהל שתי ישיבות מול הלמ"ס בנושא מדד חוסן רשויות, מדד שיש בו צורך מאחר שהמדד הסוציאקונומי בוחר את יכולת האוכלוסייה ולא יכולת הרשו"מ. הישיבות התנהלו מול הדרג הבכיר בלמ"ס במטרה להדגיש את השוני בין המועצה האזורית לבין עירייה ומועצה מקומית. סוכם שמרכז השלטון האזורי יעביר ללמ"ס התייחסותו בכתב, ויהיה שותף לצוות הלמ"ס שיכין את המדד. כעת מוצגת הטיוטה לפני העברתה ללמ"ס, לצורך קבלת הערות חברי הועדה.

- 1. ניתוח הכנסות הרשויות-פוטנציאל הכנסות מנכסים אחרים הינו בעייתי מאחר שהוא נורמטיבי. הלמ"ס מצלם מצב קיים. נתוני ההכנסות בפועל זמינים. (דוחות מבוקרים) החיסרון- אין ביטוי לעלויות השירותים ורמתם (רמת השירות). עלויות השרות במועצות האזוריות גבוהות יותר ומשפיעות על רמת שרות נמוכה לעומת העיריות והמועצות המקומיות.**
- 2. ניתוח מאפייני רשויות מקומיות- נתונים פיזיים: ריחוק, גובה, מספר יישובים וכו'. קיים קושי באסוף נתונים וגם קושי להראות על מה הנתון מצביע.**
- 3. דרישות לפיתוח: מצב התשתיות ביישובי המועצות נמוך לעומת המרחב העירוני. במרחב הכפרי: כבישים, מדרכות וכו' התחזוקה נמוכה לעומת העיריות.**
- 4. השוואה בין מועצות אזוריות לעיריות ולמועצות מקומיות: בהשוואה לתושב של ההכנסות אין ביטוי לייחוד האזוריות. (שקופית מס' 3). מרחקים- יישובים- קווי לוגיסטיקה ארוכים- המאפיינים באזוריות מתבטאים בהוצאות גדולות יותר.**

דו"חות כספיים- מאזן הרשויות המקומיות לא מבטא התייעלות ואופטימיזציה כמו בעולם העסקי. תפקיד הרשויות המקומיות לתת שירות. לכן בחינת ההוצאות מול ההכנסות של הרשויות המקומיות לא מבטאת את יכולת הרשויות. **ההצעה הנה לבחון את הפרש בין הוצאות להכנסות בכל פרק בטופס 2.** מאחר שהפער מראה את השתתפות הרשויות המקומיות מהמשאבים העצמיים שלה, זאת בהנחה שתקצוב הממשלה הנו על פי קריטריונים קבועים.

מרכז השלטון האזורי בישראל

למחירי אף כבית

5. **ניתוח רב מימדי** - בלמ"ס המדדים הנם "סרגל אחד" כל רשות מקבלת מספר אחד שמסתיר בתוכו דברים שלא באים לידי ביטוי. לכן ההצעה הנה לעבוד במספר מימדים. הניתוח מראה יתרון לגודל וחסרון לקוטן.

6. **השוואה לקו בסיס** - הוצאות תברואה לטון אשפה - פה זה מראה שביחס לתושב אין פער גדול. הרשויות המקומיות נמצאות במקובץ בסביבות 500-800 ₪ לתושב. המתווה הנו שהרשויות המקומיות מתאימות את רמת ההוצאה לרמת ההכנסה ולכן זה משפיע על רמת השירות.

7. **הוצאות תקורה לתושב** - הוצאות פיננסיות, הלוואות, מנהלה. בפירוש ישנו יתרון מובהק לגודל.

8. **בחינת מאפייני רשויות מקומיות** - רון מבקש משוב על הפרק הזה שהנו מספר פרמטרים:

- מספר תושבים
- צפיפות מגורים
- שונות המדד החברתי כלכלי ברשויות המקומיות (יישובים באזוריות).
- שטח שיפוט (ככל שגודל ההוצאה לתושב עולה)
- מספר קבלנים שניגשים למכרזים-פחות תחרות-מחירים גבוהים יותר.

9. **מאפיינים לפי פרקי שירות** - דוגמאות משתנים שמשפיעים על רמת הוצאה.

10. פיתוח ותשתיות-

חינוך-שיעור המצ'ינג מסך ההוצאה בתקציבי פתוח, צפיפות כיתות.
תשתיות- הפער בין התשתיות:-כבישים, מדרכות, דרכים סלולות לתושב

אריק דאובה - סבור שלא צריך לקחת בחשבון את תקציב הפיתוח.

רון שני - המטרה היא לשכנע את הלמ"ס לא לקחת בחשבון רק את מרכיב ההכנסות.

שמעון קרן צבי - הגרפים שמראים את הרב מימדיות לא פועלים לטובתנו. הפרמטרים הפיזיים כגון: תאורה (פנסים לתושב) ברוב המועצות המימון הוא על ידי היישוב. המדד לא אמור לבחון יעילות הרשויות המקומיות.

אלי ברכה - המטרה שלנו מול הלמ"ס להראות שהמועצה האזורית שונה ושהעלויות גבוהות יותר, מהי הדרך היעילה ביותר להשיג זאת?

רון שני - זאת הסיבה שהמסמך מופנה לכוון המאפיינים. המאפיינים כמו: מרחק, יישוב וכד' משפיעים על רמת ההוצאה. ההבדלים נובעים מהמבנה הדו רובדי באזוריות ומאפיינים באזוריות שמשפיעים על רמת ההוצאה. הקביעה של סרגל אחד פוגעת למעשה במועצות אזוריות. בשל השונות מול עיריות ומקומיות.

מרכז השלטון האזורי בישראל

למורים על הבית

אלי ברכה- ההישג שלנו יהיה אם הלמ"ס יהיו מוכנים לדו שיח מולנו ולקבל חלק מהמלצותינו.

רון מבקש להעביר אליו את ההערות הנוספות לדו"ח שהוגש, כולל הערות לאופן עריכה של החומר.

סוכם ההערות תועברנה לרון עד יום שלישי 13/4/2021

המסמך יועבר ללמ"ס ביום ראשון 18/4/21

רשמה: הדסה אלמוג